

Битеф театар

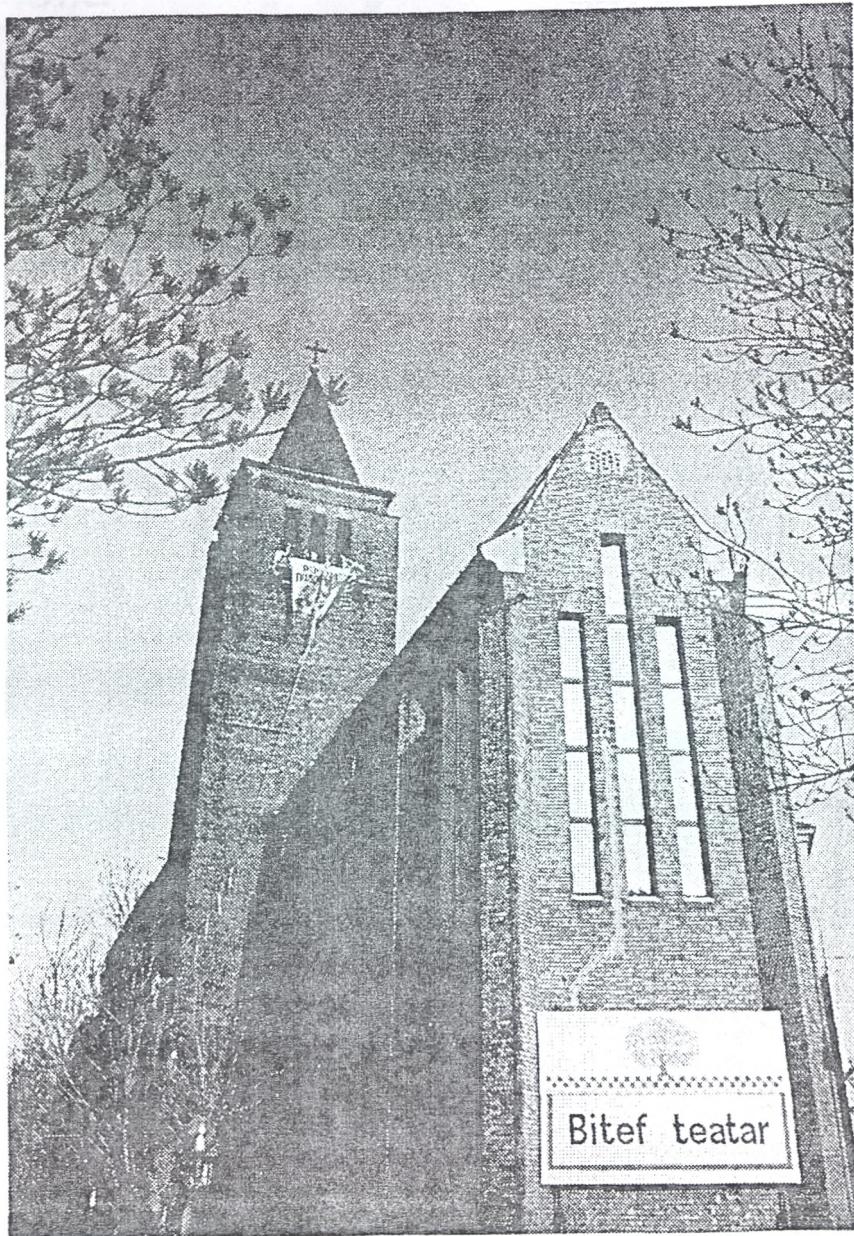

Bitef teatar

Giovanni Battista Pergolesi

**SLUŽAVKA
GOSPODARICA
LA SERVA PADRONA**

ΠΛΑΤΩ

GIOVANI BATTISTA PERGOLESI
(1710-1736)

SLUŽAVKA GOSPODARICA
(LA SERVA PADRONA)

PREPEV SA ITALIJANSKOG: LARY ZAPPIA

I ČIN:

(Soba u Ubertovoj kući. Uberto, do pola obučen; kasnije Vespone, njegov sluga)

ARIA

UBERTO

Čekam slugu kog nikad nema,
Ležim kada neću da dremam,
Ja sam služen, a sam se spremam:
Od tih stvari mira nemam.
Čekam slugu kog nikad nemam itd.

RECITATIVO

UBERTO

To me u očaj baca!
Već tri sata tu čekam - sluškinja milosti nema
Čokoladu da doneše;
Baš nju birga što se žurim!
O, drskosti proklete!
Tek sad je jasno - za patnje i nesreće sve moje ja uzrok znam:
To moja je dobrota.
Serpina! Serpina!... Malo sutra!
(Vesponeu)
Ej! Vespone, šta radiš?
Šta si se ukipio k'o neka lutka?
I vrat polomi, hajd'vidi ti šta radi ona!
(Vespone izlazi)
Baš glupo! Podig'o ja sam ovu sluškinju malu
Nju suviše razmazih - kao čerku drž'o sam je svoju!
Al'ona s vremenom posta jako drska.
Još na kraju će bez znoja,
Sluškinja gospodarica biti moja
Treba ipak da spasem se na vreme.
Moja sluškinja da li je još živa?

- 2 -

SERPINA

(Vesponeu)

Dosta više! Zar mi treba i tvoja grdnja?
Šta hoćeš, ja imam važnijega posla.

UBERTO

Brava!

SERPINA

Hajd' beži! Kada gazda žuri, ja ne žurim - ne žurim!

UBERTO

Bravissima!

SERPINA

Zar opet? Moje strpljenje je pri kraju - izgubiću ga, strepim!
Je l' hoćeš da ti šamar ja prilepim?

UBERTO

E-hej? Gde živiš ti? E- hej, Serpina, pa zar nećeš stati?

SERPINA

Pokušavam vaspitati seljačinu ovu.

UBERTO

Ispred svoga gospodara?

SERPINA

Zar zato što kod vas služim, može svako da me rabi
I s lakoćom da me gnjavi? No, signore! Ja želim da me cene,
Da klanjaju se meni kao velikoj dami, gospodji pravoj, gospodarici!

UBERTO

A koji je, milosti vašoj, djavo sad? Pa hajd', šta bi?

SERPINA

Bezobrazni taj deran...

- 3 -

UBERTO
(Vesponeu)
Ćuti sad!

SERPINA
Dodje tad...

UBERTO
Ćuti kad velim!

SERPINA
Pa na nedostojan način...

UBERTO
Ćuti, ćuti, ti prokletniče drski!

SERPINA
Al' to ćeš da mi platiš!

UBERTO
Pa ja ga poslah tebi.

SERPINA
A radi čega?

UBERTO
Radi čeg'? Što mi niste čokoladu dali?

SERPINA
Da i šta onda?

UBERTO
VEĆ duša mi je htela izaći kol'ko sam na nju ček'o.

SERPINA
A kad ste je vi to heli piti?

- 4 -

UBERTO

Šta kada? odmah!

SERPINA

Pa zar u ovo vreme? Baš sad je čas kad u kući se ruča.

UBERTO

Pa onda?

SERPINA

Pa onda? Ni skuvala još nisam: može i bez čokolade.

Gospodine moj, zato ručak biće sladji!

UBERTO ~

Vespone, kad čokoladu slatku već popih, reci: za dobro zdravlje
vam je to.

SERPINA

Kom' se smeje taj magarac?

UBERTO

Meni, jer sam miran i sve trpim; al'dosta mi je tog';
Da trpim neću ja; ja igru neću tu - sa svim što sad istrpeh
biće kraj.

ARIA

UBERTO

Stalno u svadji

Sa tobom ja.

I tamo je l'?

I amo je l'?

I da i ne?

Al'sad je dosta ! Ja želim kraj!

- 5 -

(Vesponeu)
Da l'ću da crknem?
Još neću, ne!
(za sebe)
Taj korak tvoj nosi ti gorki plač.
Za tugu tvoju ćeš reći mi da stoji ti., baš paše ti.
(Vespone)
Šta veliš ti?
Je l'tako, ha?
Ha? Šta? Ne? Da! Ah, ja kažem: da!
Tako je to.
(za sebe)
Stalno u svadji itd.

RECITATIVO

SERPINA

I tako sve u svemu, moja nagrada za pažnju biće vaša nezahvalnost

UBERTO

(Vesponeu)

Gle, sirote! Je l'ćuješ?

SERPINA

Zar za birgu svu moju, ja moram tužna da trpim tolčki prekor?

UBERTO

Ovako nije dobro.

SERPINA

Zar zbilja ne?

UBERTO

Ma, ovo mi ne prija.

- 6 -

SERPINA

Da, da! I treba da vas grize savest, kad vi ste tako grubi
prema meni.

UBERTO

Nema šta, kao da čujem advokata.

SERPINA

Vaše šale su glupe i ja se ljutim!

UBERTO

Ne ljutite se molim vas! (za sebe) Ima pravo!
(Vesponeu)

Zašto ti čutiš sad? Hajd'u tamo, štap mi donesi, šešir i ogrtač:
Ja idem sad!

SERPINA

Šta čujem? To baš pametno nije, a posle ja ću biti svemu tom kriva.

UBERTO

E- hej, zašto svud' se mešaš ti u moja posla?

SERPINA

Da idete ne želim, podne je već. Gde to gospodin smera?
Vi podjite se svući!

UBERTO

Hej, idi k vragu! Šta hoćeš sa mnom?

SERPINA

Zar ja? Ništa drugo neću, tek jednu stvar: izlaska nema;
i evo - u bravu stavljam ključ.

UBERTO

Ah, to je zbilja nečuven bezobrazluk!

SERPINA

Hajd' samo sviraj.

- 7 -

UBERTO

Serpina, sad dosta! Pobesneću strašno.

ARIA

SERPINA

Vi gazdo, ljuti gazdo!
Sva ljutnja je uzalud,
jer ne, ništa vam to ne vredi!
Na naredbe sve moje začutat'- i ne govorit'!
Ćut'! Ćut'! Serpina hoće mir!
Vi znate šta ja mislim, ha?
Ta mi smo znanci stari
Odavno, davno baš.
Vi gazdo ljuti gazdo itd.

RECITATIVO

UBERTO

(Vesponeu)

Bravissimo! Da li shvataš? Znaj, njeno će gospodstvo odredit' mesto svakoj stvari. (Serpini) Zar gospa moja ne želi da izadjem?

SERPINA

Da, da. Baš tako hoću.

(Vesponeu)

Pa, Haj'te, ja vas otpuštam! Šta si stao? Ti buljiš? I još se čudiš?

A kako smeš?

UBERTO

Da, stani tu! Pogledaj i zapanji se, rugaj se ti i magarcem me zovi, čak i tresni me po glavi! K'o kip ja biću tih! Ruke mi daj, poljubiću ja njih!

- 8 -

SERPINA

Ah, šta, šta čini?

UBERTO

Skloni se, ti djubre! Ti bestidnice jedna! Sad svega stvarno mi je dosta! Vespone, ovoga časa, ovog trena, ženu da mi nadješ, pa nek' je i sam djavo! Baš njoj za inat oženiti se hoću. Samo tako neću biti bezbožnici toj igračka njena.

SERPINA

(Za sebe)

Ah, tu počinje zabava!

(Ubertru)

Oženiće se, baš fina stvar: Bog s vama!

UBERTO

zar blagoslov? Samnom Bog? Sa mnom Bog? Oženiću se ja!

SERPINA

I mene uzeti!

UBERTO

Zar?

SERPINA

Da, da!

UBERTO

Zar ja?

SERPINA

Baš vi!

UBERTO

Šta me drži još tu? Idem!

(Vesponeu)

Ogrtač i štap! Tražim spas!

- 9 -

SERPINA

Oh, vi počnite se hvaliti, ničeg uz mene baš vam neće faliti.

UBERTO

Odlazi, dete moje!

SERPINA

Mislite - ženo moja.

UBERTO

O, Bože, te žene! O, smrt je to za mene!

SERPINA

Nek' smrt je il'život - to mora bit': taj plan je već u glavi!

UBERTO

Od malog zla sad veće zlo još pravi!

DUETTO

SERPINA

Ja mu vidim to u oku,

Znam ga, laže, kukavica.

Jer na svako vaše "ne"

Vaše oko kaže "da".

UBERTO

Signorina, nije tako!

Vašisnovi neće doći.

Čak i Bog vam kaže "ne", samo san je vaše "da"!

SERPINA

Zašto to? Zar ja nisam lepa,

da l'ja sam lepa i puna duha?

Molim: pogedajte šta vam se tu nudi,

Kakva jedrost i kakva strast!

UBERTO

(Za sebe)

Ah, ta mene samo kuša kol'ko tvrd ču biti ja.

- 10 -

SERPINA
(za sebe)
Sad će skoro da se preda!
(Ubertu)
Hajd', signore!

UBERTO
Ma, ostavi me!

SERPINA
Vaša žena!

UBERTO
Eh, luda jedna!

SERPINA
Moje srce za tobom kuca, samo ja smem tvoja bit'! Oženi me!

UBERTO
Oh, ti grešiš! Mi nismo par!

KRAJ I ĆINA

II ĆIN

(Ista soba, nešto kasnije. Serpina i preruseni Vespone;
Kasnije Uberto.)

RECITATIVO

SERPINA
(Vesponeu)
Dakle sada ako plan ti je jasan, pazi, Vespone, šta radiš! Kad
nam plan lepo uspe i kada gazdi našem postanem žena ti samo traži
i daću da postaneš i gazda ove kuće baš cele. Ja ti se kunem!

- 11 -

UBERTO

(Za sebe)

Ja se sad nadam da mi sluškinja moja, il'da tako kažem, gospodja moja, za izaz iz kuše dozvolu daće.

SERPINA

(Vesponeu)

Ti si mi svedok: bez dozvole moje hoće da izadje.

UBERTO

(Za sebe)

Ta drskost njena dosegla je svoj vrhunac. Davolica! I o braku ona da mi priča!

SERPINA

(Vesponeu)

Sakrij se ti za sada u tišini. Na moj znak tek da udješ.

(Vespone izlazi)

UBERTO

(Za sebe)

Ah, tu je ona. Da igram dalje ja!

(Serpini)

Smem li ili ne smem? Puštaš ili ne, ti gazdarice lepa?

SERPINA

Moj signor, za me gotova je igra i neće tako skoro o meni niko čuti.

UBERTO

Verujem - ne.

SERPINA

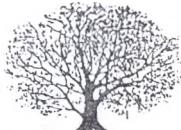
Da l' se ženite vi?

UBERTO

Verujem - da, ali za tebe ne.

SERPINA

Verujem - ne.

- 12 -

UBERTO

Oh, vi menjate svoj stav?

SERPINA

Verujem - da. Ma, vreme je da se vratim na svoj slučaj.

UBERTO

Razmisli i to dobro!

SERPINA

Razmislila sam već.

UBERTO

Ma hajd'?

SERPINA

Za sebe muža ja sam pronašla.

UBERTO

Ja vam se divim, pa brzo ste ga našli - ne gubiste vi vreme.

SERPINA

Za jedan sat to sve se zbi, al'bez žurbe.

UBERTO

Nek'je sa srećom! Reci, hajd', ko je on?

SERPINA

On vam je mornar.

UBERTO

Kako se zove, reci?

SERPINA

Pa, Kapetan Oluja.

UBERTO

Oh, ružno ime!

- 13 -

SERPINA

Al'ko ime baš ponašanje mu je takvo; on za sitnicu usplamti...

UBERTO

Grozno!

SERPINA

Lako se naljuti...

UBERTO

Gore!

SERPINA

Za čas je u dvoboju...

UBERTO

Najgore!

SERPINA

I kad je onu žaru borbe, tad sve ruši i razvija, komada, lomi i kida!

UBERTO

O, baš ide sjajno vašem gospodstvu.

SERPINA

Šta to?

UBERTO

Kad vi ste tako grozni prema meni, kao gazdi, pa kakvi tek bićete sa mužem? Bez sumnje će Kapetan Oluja besneti uz vas i vi ćete od šiba stalno tražiti spas.

SERPINA

Na to će već Serpina misliti.

- 14 -

UBERTO

Žalostilo bi mene, na kraju ti si meni draga, to da znaš.

SERPINA

O, baš vam hvala. Ja molim vi pazite na sebe, nek' vas i ženu sreća prati, a za Serpinu, misli da vas vežu.

UBERTO

Oprostio ti Bog! (za sebe) Sama je mojoj ljutnji kriva, djavolska žena živa.

ARIA

SERPINA

Uz Serpinu vaše misli barem ponekad da se nadju.

I ja čujem: "Ah, jadna moja!

Draga, ah nekad, ona mi bi.

(Za sebe)

Čini mi se da polako on već biva mekši sad.

(Ubertu)

Ako ikad vas uvredih molim sada vi izvin'te.

Ja se jako loše poneh -

- Sad vidim to.

(Za sebe)

Pa on steže ruku moju - to je dobro za moj plan!

RECITATIVO

UBERTO

Ah, srce mi se cepa; jer nepravedan bejah; al'ko je za to krov?

SERPINA

(za sebe)

Ti čini šta te volja, jer ispašće na kraju sve po planu mom!

- 15 -

UBERTO

Ma daj, nemoj da sumnjaš, jer nikad tebe zaboravio ne bih!

SERPINA

Da vam pokažem muža?

UBERTO

O, vrlo rado!

SERPINA

Da podjem ja po njega, on na trgu čeka sad?

UBERTO

Hajd'!

SERPINA

S dopuštenjem,

(Izlazi)

UBERTO

(Za sebe)

Ja pojma nemam ko je njezin prosac. Da l'tako će je kazniti sudb
zla za sve što je činila gazdi ; po tom, šta ona kaza, od takvog
muža kroz udarce će učit' i kroz suze.

Ah, jadno dete moje!

ACCOMPAGNATO

Zar sada njoj da se predam?

Ona je sluga...

Ja ne bih bio prvi...

Dakle, da li je ženiš?

Dosta! Oh, ne, neću, ne dam!

Te nevaljale misli - od mene dalje!

Lakše!

Podigoh je sebi.

- 16 -

Ja znam je od rodjenja... Eh ludo zboriš!
Zaboga stani i sad ne misli na to!
Al' strast mene muči, a joj!
Prokelta žena... Kad dodje... O, Bože!
Sve iz početka! Oh, ta grozna zbrka!

ARIA

UBERTO

Od svega izgubljen sam ja.
Na srcu imam nešto,
Objasnit ne znam šta -
- Da l' to je baš ljubav
Il'milost tek?
A neki glas mi zbori, pa kaže :
"Uberto, čuvaj se!"
Šta činim sad, šta činim to?
Al'sam zanesen i upleten ja.
Da l' hoću ili ne,
Da l' želim il'ne želim?
I sve je veća zbrka;
Ah, jadni nesrećniče!
Ah, šta da činim ja?
Od svega izgubljen sam ja itd.

RECITATIVO

SERPINA

Samo napred, signor, tuda!

UBERTO

Oh, moj Bože, zar to je?

SERPINA

Izbor moj je.

- 17 -

UBERTO

Oh, al' je gadan! Ceo izgled Kapetana baš je jadan.
(Vesponeu)

Dakle vi, dragi Kapetan' Oluja, uzećete sad ovo moje dete?

A-ha! - A da l'ste srečni?

A-ha! - Za vas nema smetnji tad?

A-ha!

(Serpini)

Sve mi se čini da je on malko blesav.

SERPINA

Tu ste u pravu vi.

(Vaspone daje znak Serpini)

Kaž'te?

(Ubertu)

Dopustite na čas.

UBERTO

(Za sebe)

Zar u ruke ovog lešeinara mora sad ovaj golub slatki, mali?

SERPINA

(Ubertu)

Da l'znate šta je rek'o?

UBERTO

Šta, Serpina?

SERPINA

On želi da mi date moj miraz celi.

UBERTO .

Tvoj miraz celi? Šta miraz? Ne luduj!

SERPINA

Tiko gazda, buka stvara mu bes!

UBERTO

Divljati može kao Besni Orlando - mene to nije birga!
(Vespone počinje da divlja)

- 18 -

SERPINA

Oh, Bože, vidite već oko mu žiga!

UBERTO

Eto vraga!

(Serpini)

Idi sad, pitaj ga ti kol'ko to traži on?

Pa, šta ti kaže?

SERPINA

Da traži barem pet hiljada škuda.

UBERTO

Gospode! Oh, baš je skroman! Što traži tako malo?

Ah, dobri bože! Ne, signore!

Serpina, on je ludak; Vespone, što te nema?

SERPINA

Gospodaru, samo još gore može da vam bude!

UBERTO

Čuj me ti: da l'sa njime dogovor imaš?

SERPINA

O, da ja imam, ali i nemam.

(Vespone je zove)

Da, sad ču!

(Razgovara sa Vesponeom)

UBERTO

Pripazi ti, jer ovaj prokleti Kapetan lako može da nas predje sad?

SERPINA

On vam je rek'o...

UBERTO

Šta mi je rek'o? Zar treba mu prevodilac?

SERPINA

Il' daćete mi miraz od pet hiljada škuda - il' neće bit" moj muž.

UBERTO

To kaže?

SERPINA

To kaže.

UBERTO

Ali'ako te ne oženi, šta me se tiče?

SERPINA

Tad vi mene morate ženiti!

UBERTO

To kaže?

SERPINA

To kaže, il' na komade rastaviće vas!

UBERTO

Oh, valjda nije rekao?

SERPINA

Čekajte vi!

UBERTO

To reče? (Vesponeu) Da, signore!

(Serpini)

Pa, da se ne brineš - kad tako za mene već hoće zla sudba:
oženiču te ja.

SERPINA

Pred njim mi svoju ruku daj!

- 20 -

UBERTO

Da.

SERPINA

Nek'živi gazda!

UBERTO

Je l'valja sad?

SERPINA

Nek'živi i Vespone!

UBERTO

Ah, taj lopov! Zar ti si? Oh, kakva varka! Pusti me!

SERPINA

Ne, jer uzalud vam ljutnja sva, već sam zena, to znaš.

UBERTO

To znam. Prevara tvoja baš dobro uspe.

SERPINA

I od služavke postah ja - gospodarica!

DUETTO

SERPINA

Da l'sa mnom srećan bićeš?

Da l'ljubićeš mene ti?

UBERTO

Meni je srećno srce,

I ljubiću tebe ja.

SERPINA

Da l'me zbilja voliš ti?

UBERTO

Tebe ja zbilja volim - da!

SERPINA

Oh, Bože, to čini se laž.

UBERTO

Ne sumnjaj ti, već samo veruj.

SERPINA

Oh, Bože da l' nije to san?

UBERTO

Ne sumnjaj ti, već veruj mi!

SERPINA

Ti ljupki leptiriću!

UBERTO

Golubice slatka moja!

SERPINA

O, ljupki!

UBERTO

O, slatka!

SERPINA

Tako s tobom srečna ja.

UBERTO

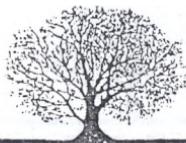
Samo s tobom srečan ja.

SERPINA

Da l'sa mnom srečan bićeš?

UBERTO

O, da!

SERPINA

Da l'bićeš?

UBERTO

O, da!

SERPINA

Da l'ljubićeš mene ti?

UBERTO

O, da!

SERPINA

Ti mene?

UBERTO

Ja vas!

SERPINA

Da l'zbilja voliš ti? Reci!

UBERTO

Tebe ja zbilja volim - da!

SERPINA

O, Bože! O, Bože!

UBERTO

Ne sumnjaj ti...

SERPINA

Ne sumnjam, ne.

UBERTO

Već veruj mi!

- 23 -

SERPINA

Da li' sa mnom srećan bićeš?

UBERTO

O, da!

SERPINA

Da li' ljubićeš mene ti?

UBERTO

O, da!

SERPINA

Eh!

UBERTO

Da!

SERPINA

O, da?

UBERTO

O, da!

SERPINA

Za me?

UBERTO

Za vas!

SERPINA

Ti ljupki leptiriću!

UBERTO

Ja tovoj će biti leptirić.

SERPINA

Graciozni moj mužiću!

- 24 -

UBERTO

Leptirić tvoj će biti.

SERPINA

Leptirić!

UBERTO

Leptirić!

SERPINA

Ah, ljupki!

UBERTO

Tvoj leptir!

SERPINA

Tako sam srećna ja.

UBERTO

Tako sam srećan ja.

KRAJ OPERE

ΠΛΑΤΩ

ZA KULTURU

- ★ Najveća knjižara
- ★ Najveći izbor stranih knjiga
po najnižim cenama
- 7 dana nedeljno, 9-24 sata
- ★ Najekskluzivniji noćni klub
- ★ Najbolji izvođači uživo,
svakodnevno, 21-03 sata

telefon 323-553

11-19 sati